

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache,

judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Grate Mihail Nicolae, născut la 29.10.1972, originar și domiciliat în s. Zăicana, r-nul Criuleni.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 07.10.2015 - 17.11.2015;

instanța de apel: 04.12.2015 - 18.01.2016;

instanța de recurs: 28.03.2016 - 15.06.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 17 noiembrie 2015, adoptată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Grate M. a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Grate M. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar conform prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 21.12.2014, în jurul orei 15⁰⁰, Grate M. aflându-se la domiciliul din s. Zăicana, r-nul Criuleni, unde locuiește împreună cu familia, a manifestat un comportament violent față de soția sa Grate V. și față de fiica sa Grate V., apucând-o pe soție de mâini și i le-a răsucit, iar fiicei sale minore, care i-a sărit în ajutor mamei, i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, ulterior numindu-le cu cuvinte necenzurate.

Tot el, la 22.12.2014, în jurul orei 19⁰⁰, aflându-se la domiciliul cet. Crudu S. din s. Zăicana, r-nul Criuleni, avînd scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, a sustras de la ultimul telefonul mobil de marca/model "NOKIA 1208", la preț de 300 lei, de la cet. Onofrei S., telefonul mobil de model "NOKIA", de culoare neagră, în care se afla cartela SIM cu nr. 0(69) 239 011, la prețul de 1 000 lei, iar de la cet. Crudu D., telefonul mobil de model "ALLVIEW", la preț de 800 lei. La cerințele acestora de a restitui telefoanele dînsul a refuzat, cazîndu-le în acest mod pagube materiale considerabile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, aplicate în privința inculpatului Grate M.

În motivarea apelului declarat, procurorul a menționat că, motivele stabilite de către instanță pentru aplicarea art. 90 Cod penal, nu sunt suficiente, în cazul unei infracțiuni pentru care pedeapsa închisorii este stabilită pentru un termen maxim de 7 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016, apelul declarat a fost respins ca nefondat și menținută fără modificări sentința.

5. La adoptarea soluției date, instanța de apel a reținut că, instanța de fond la aplicarea pedepsei inculpatului a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a acesteia stipulate în art. 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii, de personalitatea inculpatului.

Referitor la argumentele acuzatorului de stat precum că în privința inculpatului urmează să fie aplicată o pedeapsă mai aspră, instanța de apel a conchis că, elementele legate de fapta comisă și de persoana acestuia au fost pe deplin valorificate în procesul de individualizare a sancțiunii penale stabilite, luînd în considerație gradul pericolului social al infracțiunilor comise, că infracțiunile imputate inculpatului fac parte din categoria celor mai puțin grave și grave, de personalitatea celui vinovat care anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, de circumstanțele atenuante ca recunoașterea vinei, căința sinceră, caracteristica pozitivă, lipsa circumstanțelor agravante, astfel fiind respectate în integritate dispozițiile menționate supra.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că pedeapsa a fost individualizată de către instanță în așa fel, încît inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care, invocînd teme de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea apelului declarat, procurorul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel, suplimentar menționînd că, la adoptarea deciziei,

instanța de apel, n-a individualizat în mod echitabil pedeapsa, ignorând criteriile prevăzute de art. 7,61, 75 Cod penal.

Instanțele de judecată au ignorat faptul că inculpatul a comis două infracțiuni dintre care una gravă, iar pedeapsa solicitată de acuzare are drept scop corectarea și reeducarea condamnatului, ca urmare prevenirea săvârșirii de către acesta de noi infracțiuni, motiv din care consideră că pedeapsa aplicată lui Grate M. este prea blândă.

Totodată procurorul a mai menționat că, potrivit prevederilor art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel. O asemenea prevedere se menține și la faza de judecare a recursului, însă, prevederea legală de neînrautățire a situației inculpatului (condamnatului), nu poate fi menținută atunci când soluția instanței de apel este atacată cu recurs de către o altă parte a procesului penal - de către procuror în partea aplicării greșite a art. 90 Cod penal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

În speță, precum a fost menționat supra, acuzatorul de stat își întemeiază recursul său în baza pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii, fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, instanța de recurs atestă că, autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Grate M., din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, însă critică hotărârea contestată în partea executării pedepsei, solicitând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

Motivele recurentului, precum că instanțele de fond incorect au aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, considerând că nu este proporțională cu gravitatea infracțiunilor săvârșite, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

Astfel, instanța de recurs consideră, că în mod just instanța de apel a menținut sentința primei instanțe, concluzionând că la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa inculpatului, instanța de fond echitabil a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei și anume gradul prejudiciabil al faptelor comise, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, examinarea cauzei în ordinea procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, corect menționând că scopul pedepsei poate fi atins fără punerea în executare a pedepsei.

Așadar, lui Grate M. în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 1 an și 6 luni și respectiv în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, 4 ani, iar conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani și 3 luni închisoare, executarea pedepsei fiind suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei, prevedea că dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând obligatoriu în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei.

Revenind la prezenta speță, Colegiul menționează că, sancțiunea art. 187 alin. (2) lit. f) și art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, în baza cărora a fost condamnat

Grate M., prevede pedeapsa închisorii de pînă la 7 ani și respectiv de pînă la 5 ani, iar potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, acestea fac parte din categoria infracțiunilor grave și mai puțin grave, în speță nefiind prezentă starea de recidivă.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuînd operațiunea de individualizare cu privire la săvîrșirea infracțiunii, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lîngă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără punerea în executare acesteia.

Astfel, faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă iar alta mai puțin gravă, a recunoscut vina (cauza fiind examinată în procedură simplificată), s-a căit sincer de cele comise, au permis instanței de judecată, să-i aplice lui Grate M. o pedeapsă echitabilă, care corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, hotărîre, pe care Colegiul penal o apreciază ca fiind corectă și legală.

Prin urmare, ținînd cont de toate împrejurările cauzei, avînd în vedere atît principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cît și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă.

În continuare, este necesar de a releva că acuzatorul de stat, invocînd eroarea de drept prevăzută în pct. 6), menționează despre faptul că, *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, cu toate acestea dînsul nu specifică expres și nu racordează erorile menționate la hotărîrea contestată

Din atare considerente, Colegiul penal respinge, ca nefondate, alegațiile titularului dreptului de recurs, în această parte și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora se circumscriu.

Concomitent, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului acuzatorului de stat și argumentele expuse în recurs au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat și, apreciind toate probele în ansamblu, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la menținerea sentinței de condamnare a inculpatului Grate M. cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, sunt obiective și întemeiate, nefiind identificată prezența vreunei erori judiciare invocate de recurent, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei contestate.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui *Grate Mihail Nicolae*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 iulie 2016.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti